

Marina Čalić Polegubić

Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik

mcalic.polegubic@knjiznica-sibenik.hr

UDK 028:061

Stručni rad / Professional paper

ČITATELJSKI KLUB GRADSKE KNJIŽNICE „JURAJ ŠIŽGORIĆ“ ŠIBENIK

Reading club of the City Library „Juraj Šižgorić“ Šibenik

Sažetak

Uloga knjižnica u 21. stoljeću znatno se mijenja. Puno se više otvaraju korisnicima pa uz tradicionalnu ulogu u kojoj prevladava posudba knjiga knjižnice uvode i različite usluge i sadržaje za korisnike tako da postaju mjestima druženja i provođenja slobodnoga vremena, takozvanim trećim prostorom. Dio tih sadržaja jesu i čitateljski klubovi koji postaju svojevrsan trend u knjižnicama, a temelje se na grupi čitatelja koji čitaju istu knjigu i s olovkom u ruci bilježe dojmove i doživljaje, nakon čega slijedi sastanaci i grupna rasprava, obično jednom mjesečno u večernjim satima. Članovi čitateljskog kluba svoje slobodno vrijeme provode korisno i kvalitetno, jačaju samopouzdanje, imaju priliku pokazati kreativnost, upoznaju nove ljude sličnih interesa, vježbaju argumentirano raspravljati, zabavljaju se čitajući i još puno toga. Toj aktivnosti pridružila se i Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik, koja je u listopadu prošle godine osnovala svoj prvi čitateljski klub za odrasle. Klub kojem smo nadjenuli naziv Č.i.P. – Čitamo i pričamo na kraju je ostao na trinaest članica podijeljenih u dvije skupine.

Ključne riječi: knjižnica, sadržaji za korisnike, čitateljski klub, članovi, knjige

Summary

The role of libraries in the 21st century varies considerably, and they open up much more to the users. With the traditional role of book borrowing, the libraries introduce various services and facilities for the users, thus becoming a place for socializing and spending leisure time, the so-called Third Space. Part of these services are also the reading clubs that are becoming a kind of trend in libraries, and are based on a group of readers who read the same book with a pencil in hand capturing impressions and experiences, followed by a meeting and a group discussion, usually once a month in the evening. Members of the reading club spend their free time usefully and effectively, strengthening self-confidence, having the opportunity to show creativity, meeting new people of similar interests, practicing argumentation-based discussions, having fun reading and much more.

Keywords: Library, services for users, reading club, members, books

Uvod

Uloga knjižnica u 21. stoljeću znatno se mijenja. Puno se više otvaraju korisnicima pa uz tradicionalnu ulogu u kojoj prevladava posudba knjiga knjižnice uvode i različite usluge i sadržaje za korisnike, tako da postaju mjestima druženja i provođenja slobodnoga vremena, takozvanim trećim prostorom. Dio tih sadržaja jesu i čitateljski klubovi koji postaju svojevrsan trend u knjižnicama, a temelje se na grupi čitatelja koji čitaju istu knjigu i s olovkom u ruci bilježe dojmove i doživljaje, nakon čega slijedi sastanak i grupna rasprava, obično jednom mjesečno u večernjim satima. Članovi čitateljskog kluba svoje slobodno vrijeme provode korisno i kvalitetno, jačaju samopouzdanje, imaju priliku pokazati kreativnost, upoznaju nove ljude sličnih interesa, vježbaju argumentirano raspravljati, zabavljaju se čitajući i još puno toga.

U zadnjih petnaestak godina, prije koliko je osnovan prvi čitateljski klub u Hrvatskoj (2001. u Gradskoj knjižnici Rijeka), mnoge knjižnice odlučile su ih pokrenuti: Knjižnice grada Zagreba, Gradska knjižnica Zadar, Knjižnica Marka Marulića Split... Tom popisu pridružila se i Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik, koja je u listopadu prošle godine osnovala svoj prvi čitateljski klub za odrasle. (Godinu prije kolegica na zamjeni osnovala je klub za mlade, ali nije zaživio.) Interes je bio velik tako da je predviđeni rok za prijavu s tri tjedna smanjen na dva. Ugodno smo se iznenadili odazivom, iako je možda bilo logično očekivati da će interes biti velik. Naime, dosta korisnika voli razgovarati o pročitanim knjigama. Ako ne baš razgovarati, onda bar ocijeniti knjigu. Ali čitateljski klub ipak je nešto drugo. I zaista – nitko od korisnika koji inače vole razgovarati o pročitanim nije se prijavio, ali zato drugi, tj. druge, jesu.¹

Prvi sastanak Kluba održao se u srijedu 26. listopada 2016. godine. Ukupno se prijavilo dvadeset članova Knjižnice (devetnaest žena i jedan muškarac), ali sedmero je odmah odustalo, uglavnom zbog obiteljskih i poslovnih obveza. Klub kojem smo nadjenule naziv Č.i.P. – Čitamo i pričamo na kraju je ostao na trinaest članica podijeljenih u dvije skupine (kriterij za podjelu jest dan u tjednu koji im više odgovara – utorak ili četvrtak). Moderatorica obiju skupina diplomirana je knjižničarka i profesorica hrvatskog jezika i književnosti Marina Čalić Polegubić. U rujnu, nakon ljetne stanke, Knjižnica planira upisati nove članove, tako da će vjerojatno biti i još nekoliko manjih grupa koje će moderirati neke od članica.

Iznijet ćemo još nekoliko statističkih podataka: najstarija članica rođena je 1948., a najmlađa 1990.; jedna je članica prije godinu dana došla iz Rusije i kaže da se upisala u Klub kako bi što bolje naučila hrvatski jezik; jedna je članica iz Zagreba, a dvije, uključujući i moderatoricu, iz Slavonije. Što se zanimanja tiče, prilično smo raznolikih zanimanja – od turističkog vodiča, prodavačice i knjigovotkinje do knjižničarke, nastavnice i umirovljenice.

Klub se sastaje jednom mjesečno u večernjim satima, uglavnom u 18:00, u Zavičajnoj zbirnici Knjižnice (prostor je najizoliraniji i pruža dovoljno intimnosti i tišine za razgovor o knjigama). Susreti traju otprilike sat i pol i za to vrijeme razgovaramo o pročitanim.

¹ Ivana Bašić u svom metodičkom priručniku s primjerima dobre prakse, *O čitateljskim grupama*, iznosi podatak da su članovi uglavnom žene, tako da ni naš klub nije iznimka. Vidi: Bašić, I. *O čitateljskim grupama : metodički priručnik s primjerima dobre prakse*. Zagreb : Balans centar za logopediju i biblioterapiju, 2014. Str. 12.

Na samom početku ocijenimo knjigu, uz obrazloženje ocjene, kasnije se osvrćemo na likove, kao i najzbudljivije, najtragičnije, najkomičnije dijelove, čitamo citate i zabilježene dojmove te razgovaramo o njima. Razgovor o knjizi traje oko četrdeset pet minuta, a onda se nekako nesvjesno prebacimo na usporedbu situacija i likova iz knjige sa situacijama i ljudima u životu, čak i s drugim knjigama i filmovima, pa se i tu zadržimo između pola sata i četrdeset pet minuta.

U već spomenutom priručniku Ivane Bašić nalazi se popis knjiga pogodnih za raspravu. Ispočetka smo se držale njega, ali sad smo polako krenule i na druge naslove koje predlažemo sve zajedno, ali članice izbor uglavnom prepuste moderatorici i kažu da ih dosad nije iznevjerila svojim izborom.

Svaka grupa čita svoju knjigu, tako da moderatorica čita dvije knjige mjesečno (samo prvu knjigu, Lovac u žitu Jeromea Davida Salingera, pročitale su obje grupe).

Osim Lovca, pročitale smo i sljedeće naslove:

- Prva grupa: Bernhard Schlink: Žena kojoj sam čitao; John Maxwell Coetzee: Sramota; Dino Buzzati: Tatarska pustinja; John Fowles: Ženska francuskog poručnika. Trenutno čitamo Gospodara muha Williama Goldinga.

- Druga grupa: Alice Munro – opus; Slavenka Drakulić: Frida ili O boli; Ian McEwan: Na plaži Chesil; Khaled Hosseini: Gonič zmajeva. Trenutno čitamo Meteore Michela Tourniera.

Osim već spomenutog primanja novih članova (interes je velik, pogotovo nakon članaka na portalima i radijskih i televizijskih priloga o Klubu)², planiramo i druženja s čitateljskim klubovima iz Šibensko-kninske županije, kojih nema puno, a kasnije možda i iz ostalih gradova. Planiramo organizirati i druženje sa šibenskim piscima, nakon pročitane knjige pogledati film pa usporediti.... Ideja je dosta, članice su zadovoljne druženjem i izborom knjiga, kao i samom idejom o osnivanju čitateljskog kluba tako da smo uvjereni da nas čeka lijepa budućnost puna dobrih knjiga i kvalitetnog druženja.

2 Vidi: Osniva se Klub čitatelja u šibenskoj knjižnici. [citirano: 2018-10-04]. Dostupno na: <http://sibenskiportal.rtl.hr/2016/10/04/osniva-se-klub-citatelja-u-sibenskoj-knjiznici/> Klarić, S. Marina Čalić Polegubić pokrenula Čitateljski klub osluškajući navike članova Knjižnice. [citirano: 2018-10-04]. Dostupno na: <http://mok.hr/kultura-i-zabava/item/22114-marina-calic-polegubic-pokrenula-citateljski-klub-osluskujuci-navike-clanova-knjiznice>

Literatura

- Bašić, Ivana. O čitateljskim grupama : metodički priručnik s primjerima dobre prakse. Zagreb : Balans centar za logopediju i biblioterapiju, 2014.
- Narodne knjižnice kao treći prostor : zbornik radova / 9. savjetovanja za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, Zadar, 9.-11. listopada 2013. / ur. Dunja Marija Gabriel; Jelica Leščić. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2015.